

Jaciment paleontològic de Can Feu

Sant Quirze del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Polígon Industrial de Can Feu
Alçada: 176 metres s.n.m.

Coordenades:

Latitud: 41.536691446034
Longitud: 2.0918440752764
UTM Est (X): 424245
UTM Nord (Y): 4598736

Classificació

Número de fitxa 08238 - 4
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Jaciment paleontològic
Estil / època: Neògen
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Jaciment parcialment destruït.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Tipus de protecció: EPA
Observacions protecció: El jaciment paleontològic de Can Feu fou declarat Espai de Protecció Arqueològica l'any 2017 (EPA-21997, aprovat el 12/07/2017) i també està inclòs al Catàleg de Béns a Protegir de Sant Quirze del Vallès de l'any 2022 en categoria de BCIL (núm. J-06) (publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya DOGC n. 9192 amb data 27/06/2024).
Data aprovació: dj., 27/06/2024 - 12:00
Número inventari Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya:
Generalitat i altres inventaris IPAPC-21997
Accés Fàcil

Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Fitxes associades:
[Fons arqueològic Bòbila Madurell - Museu d'Història de Sabadell](#)
[Fons arqueològic del jaciment de Can Feu](#)
Autoria de la fitxa Laura Pinto Font. INSITU SL.
Data de registre de la fitxa: dt., 24/12/2024 - 11:16

Descripció

Jaciment paleontològic molt ric en fauna de grans mamífers del Miocè superior (datat en el MN9, de 10 a 9'7 milions d'anys) que es troba situat sota el gran jaciment arqueològic de la Bòbila Madurell – serrat de Can Feu. Pertany als termes municipals de Sant Quirze del Vallès i Sabadell.

En les diferents intervencions paleontològiques que s'hi han desenvolupat s'han documentat diversos vertebrats, entre ells l'èquid *Hipparion*, el rinoceròtid *Aceratherium incisivum* i bòvids (*bovidae sp*), així com un conjunt molt reduït de restes del primat hominoïdeu *Hispanopithecus laietanus*. Aquesta és una espècie d'homínid extint del Miocè, també localitzat a Can Poncic i l'exemplar més complert del qual s'ha trobat al jaciment de Can Llobateres de Sabadell, on va ser batejat com a "Jordi". Tot i l'escassetat de les restes de can Feu, aquestes resulten molt interessants: la ulna - o cúbit - localitzada en aquest jaciment és la més completa de totes les trobades d'un *Hispanopithecus*, i el seu estudi ha permès determinar com era el seu sistema locomotor, que combinava característiques adequades per a la suspensió amb el moviment quadrúpede.

Avui en dia la zona és un polígon industrial; hi ha alguns solars encara sense construir que podrien contenir restes paleontològiques.

Observacions:

Les fotografies corresponen a l'indret aproximat de les intervencions paleontològiques realitzades al jaciment, al carrer Pla de les Sitges.

Història

El jaciment paleontològic va ser descobert l'any 1987 durant les intervencions arqueològiques a Can Feu que s'estaven desenvolupant a causa de les obres d'urbanització de la zona. Aleshores van aparèixer un crani d'èquid *Hipparion* i un de rinoceròtid *Aceratherium incisivum*, que van ser lliurats a l'Institut de Paleontologia de Sabadell (actualment Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont). Aquestes restes van ser descrites i classificades per Santafé, Casanovas i Llorens l'any 1989-1990.

L'any 2001, en motiu de les obres d'una nau industrial al sector sud de l'actual jaciment, José Manuel Méndez Rodríguez (aleshores aficionat a la paleontologia i posteriorment tècnic de camp de l'ICP) va localitzar restes paleontològiques de vertebrats mamífers i d'un possible primat en uns munts de terra d'argiles i llims provinents dels treballs de construcció. Salvador Moyà i Meike Khöle, investigadors de l'Institut de Paleontologia de Sabadell, en van detectar l'origen en la construcció d'una nau industrial a la cantonada nord de la Ronda dels Mallols amb el carrer del Pla de les Sitges, situat a unes desenes de metres del lloc de la troballa de les restes recuperades el 1987. El jaciment ja estava en part destruït per les obres,

però el maig del 2001 es va realitzar una intervenció paleontològica urgent que va permetre recuperar material molt valuós malgrat la seva escassetat.

Entre els mesos de juny i setembre de 2017 es van realitzar intervencions paleontològiques preventives a causa de la construcció d'una nau industrial a la parcel·la del carrer Pla de les Sitges 2-12 que van donar com a resultat la localització de 82 restes fòssils més. L'any següent es van recuperar algunes noves restes a la parcel·la de carrer Pla de les Sitges 6-8.

Bibliografia

ALBA, D. M.; ALMÉCIJA, S.; CASANOVAS-VILAR, I.; MÉNDEZ, J.M.; MOYÀ-SOLÀ, S. (2012) A Partial Skeleton of the Fossil Great Ape *Hispanopithecus laietanus* from Can Feu and the Mosaic Evolution of Crown-Hominoid Positional Behaviors. A "Plos one", volum 7, issue 6.

DDAA (2024) Catàleg de béns a protegir. Pla d'ordenació urbanística municipal de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

KHÖLER, M. (2002) Memòria de la intervenció d'urgència de Can Feu (Sant Quirze, Vallès Occidental). Mem. núm. 4510

ROS VISUS, Xavier (2020) Memòria. Intervenció: control paleontològic. Projecte: Nau al carrer Pla de les Sitges 6-8 (Sant Quirze del Vallès).

SANTAFÉ, J.V.; CASANOVAS, M.L.; LLORENS, A.I. (1989-1990) Sobre el nuevo yacimiento de rinoceróntidos del Serrat de Can Feu (Sant Quirze del Vallès, Barcelona)". A "Paleontologia i evolució", núm. 23, pàgs. 187-198.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya](#)

